

Hembygd för barn och unga

Andreas Antelid
Kulturarvssamordnare

Hembygd och kulturarvsaktörer i Ale

- 3 hembygdsgårdar
- 2 arbetslivsmuseum
- 1 hemvärnsmuseum
- 1 vikingagård

Hembygdsgårdar i Ale

- Traditionella gårdar

- Fokus på bondesamhället i utställningar och föremål
- Byggnader och stora mängder föremål

- Utställningar och berättande har ofta ett nostalgiskt tilltal

- Bygger relation till besökare på igenkänning
- ”Kommer ni ihåg mjölkpallarna som stod längs vägarna...?” ”Åh, en sån där äggostform hade min mormor...”

Att relatera till kulturarvet

- Vi kan relatera till ett kulturarv på många olika sätt
 - Olika erfarenheter leder till olika relationer
 - ✓ Blod och jord
 - ✓ Kultur
 - ✓ Tradition
 - ✓ Fenomen
 - ✓ Personliga upplevelser
- I ett inkluderande kulturarvsarbete är ingen relation överordnad

Att relatera till kulturarvet

- Ett ensidigt nostalgiskt perspektiv kan fungera exkluderande
 - Den som inte har en direkt relation eller egen erfarenhet av den historiska kontexten kan inte relatera nostalgiskt till den
 - ✓ Personer som har sitt ursprung någon annanstans
 - ✓ Barn och unga

Hembygd i skolan

- En idé om att utveckla samarbetet mellan skolor och hembygdsföreningar
 - Ett samarbete som blivit sämre med tiden(?)
- Utgår från skolans mål om kulturarvets roll i skolan.
 - ”Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar.”
 - ”historisk referensram och fördjupad förståelse för nutiden”, ”stimulera elevernas nyfikenhet på historia” och utveckla ”kunskaper om hur vi kan veta något om det förflutna genom historiskt källmaterial och möten med platser och människors berättelser”.

Hembygd i skolan

- Första träffen
 - Hembygdsföreningen besöker eleverna i klassrummet.
 - Föreningen tar med sig några föremål, foton och/eller berättelser med anknytning till bygden
 - Relatera till barnens erfarenheter. Jag brukar använda detaljer från Astrid Lindgren-filmer för att prata om livet på 1800- och 1900-talet. "Emil (Rik eller fattig?), Bullerbyn (Skiftesreformer, barnarbete), Madicken (klass) osv.

Hembygd i skolan

- Andra träffen
 - Besök på hembygdsgården eller kulturmiljö
 - Eleverna får ta del av samlingarna utifrån det som diskuterats under första träffen
 - Tillfälle att arbeta med historiska källor. ”Vad kan föremålen berätta?”

Hembygd i skolan

- Tredje träffen

- Reflektionstillfälle i klassrummet

- Vad har vi lärt oss och vad har vi inte lärt oss?

- Viktigt att tydliggöra för elever/lärare (och hembygdsförening) vad som är fördelarna med att arbeta konkret med föremål och lokalhistoria.

Hembygd i skolan

- Fokus på skolans mål om kulturarvets identitetsskapande funktion
- Möjliggöra att alla barn får möjlighet att relatera till kulturarvet utifrån sina egna erfarenheter och förutsättningar
- Erbjuda många olika sätt att relatera till historien. Ett ensidigt fokus på t.ex. nostalgi är exkluderande.

Balanserad
befolkningstillväxt

Full och produktiv
sysselsättning

Hållbart samhälle

Ekonomi för
strategisk utveckling

God utbildning
för alla

Minskad klimatpåverkan
och hållbar konsumtion

Medskapande
samhälle

ALE - LÄTT ATT LEVA

